

Mirasta Saklı Pay

Kural olarak miras bırakan, mirası üzerinde vasiyetname veya miras sözleşmesi ile ölüme bağlı bir tasarrufta bulunabilir. Miras bırakanın mirasçı olarak altsoyu, ana ve babası veya eşi var ise, ancak mirasın saklı paylar dışında kalan kısmında ölüme bağlı tasarrufta bulunabilir. Yani saklı pay dışında kalan oranda vasiyetname düzenleyebilir. Bu mirasçılardan hiç biri yoksa miras bırakan mirasının tamamında tasarruf edebilir.

Bu kapsamda Saklı Pay; Miras bırakanın sağlığında veya vasiyetnamesinde başkasına devredilmesine izin verilmeyen mirasın bir bölümüdür. Bu saklı pay yasal mirasçılara tahsis edilmiş olup, devri vasiyetname ile mümkün değildir.

Mirasta saklı pay oranları şöyledir; altsoy için yasal miras payının yarısı; ana ve baba için yasal miras payının $\frac{1}{4}$ ü; sağ kalan eş için, altsoy veya ana ve baba zümresiyle birlikte mirasçı olması halinde yasal miras payının tamamı, diğer hallerde ise $\frac{1}{4}$ ü olup, miras bırakan mirasının burada belirtilen saklı pay oranları dışında kalan kısmında vasiyetname düzenleyebilir.

Miras Bırakan, saklı pay sahibi mirasçılar yoksa mirasın tamamında dilediği gibi tasarrufta bulunabilir. Miras bırakan yapacağı tasarruflarda yukarıdaki oranları gözetmek zorundadır. Bu oranlar ihlal edildiğinde ilgili mirasçı tenkis davasıyla saklı payını isteyebilir. Ayrıca, mirastan mahrum bırakma gibi yaptırımlar Türk hukukunda yoktur.

Tasarruf edilebilir kısmın hesabı ise terekenin miras bırakanın ölümü günündeki durumuna göre hesaplanır. Hesap yapılırken, miras bırakanın borçları, cenaze giderleri, terekenin mühürlenmesi ve yazımı giderleri, miras bırakan ile birlikte yaşayan ve onun tarafından bakılan kimselerin üç aylık geçim giderleri terekeden indirilir. Ayrıca, Miras bırakanın sağlar arası karşılıksız kazandırmaları (bağış gibi), tenkise tabi oldukları ölçüde, tasarruf edilebilir kısmın hesabında terekeye eklenir. Yani miras bırakanın ölmeden yapmış olduğu bağış gibi veya hukuken bu mahiyette olan diğer tasarruflar muvazaa iddiasıyla dava konusu yapıp kazandırma iptal edildiği takdirde saklı pay hesabında dikkate alınacaktır.

Aşağıdaki durumlarda Miras bırakan, vasiyetname ile saklı paylı mirasçısını mirasçılıktan çıkarabilir:

1. Mirasçı, Miras bırakana veya Miras bırakanın yakınlarından birine karşı ağır bir suç işlemişse,
2. Mirasçı, Miras bırakana veya Miras bırakanın ailesi üyelerine karşı aile hukukundan doğan yükümlülüklerini önemli ölçüde yerine getirmemişse.

Yukarıda belirtilen şekilde mirasçılıktan çıkarılan kimse, mirastan pay alamayacağı gibi; saklı payın kendisine iade edilmesi için tenkis davası da açamaz.